

RABHADH

CAITHFEAR an scrúdpháipéar seo a thabhairt ar ais le do fhreagarleabhar ag deireadh an scrúdaithe, nó caillfear marcanna.

Scríobh do Scrúduimhir anseo:

Coimisiún na Scrúduithe Stáit

SCRÚDÚ NA hARDTEISTIMÉIREACHTA, 2018

Gnó – Ardleibhéal

(400 marc)

DÉARDAOIN 14 MEITHEAMH – MAIDIN 9:30–12:30

NÍ MÓR d'IARRTHÓIRÍ NA CEISTEANNA SEO A FHREAGAIRT:

(A) Ocht gceist as ROINN 1

AGUS

(B) An Cheist ar an nGnó Feidhmeach i ROINN 2

AGUS

(C) Ceithre cheist as ROINN 3 mar seo a leanas:

Ceist Amháin as Cuid 1,

Dhá cheist as Cuid 2

agus ceist Amháin eile as Cuid 1 nó as Cuid 2.

Tá na ceisteanna go léir ar aon mharc.

Ceist	Marc
1	
2	
3	
4	
5	
6	
7	
8	
9	
10	
Iomlán	

Tabhair faoi deara, le do thoil, dáileadh na marcanna ar na ceisteanna.

Ceadaítear áireamhain a úsáid.

Déanamh agus Múnla an áireamhain a úsáideadh:

Ná déan dearmad an scrúdpháipéar seo a thabhairt ar ais leis an bhfreagarleabhar ina mbeidh na freagraí ar Roinn 2 agus Roinn 3.

ROINN 1

(80 marc)

CEISTEANNA GEARRFHREAGRA

Ní mór an roinn seo a fhreagairt. Freagair ocht gceist. Tá 10 marc ag gabháil le gach ceist. Ná déan dearmad an scrúdpháipéar seo a chur ar ais in éineacht le do fhreagarleabhar.

1. Líon isteach an focal cuí chun **gach ceann** de na ráitis seo a leanas a chríochnú.
 - (i) Cineálacha cúitimh is ea A _____, earraí in ionad agus deisiúchán atá ar fáil don tomhaltóir faoin **Acht um Dhíol Earraí agus Soláthar Seirbhísí, 1980**.
 - (ii) Soláthraíonn an _____ réiteach ar aighnis tomhaltóirí agus is féidir leis cúiteamh suas le €2,000 a bhronnadh.
 - (iii) Tugann an téarma **de mhianach inmhargaidh** sna dlíthe tomhaltais le tuiscint go bhfuil earraí tomhaltais ar chaighdeán réasúnta ag féachaint dá _____.
 - (iv) Is é an _____ atá freagrach as comhlíonadh an dlí tomhaltais a fhiosrú, a fhorfheidhmiú, agus a spreagadh.
 - (v) Sonraítear san **Acht um Dhíol Earraí agus Soláthar Seirbhísí, 1980** go soláthróidh gach soláthraí seirbhíse an tseirbhís le _____.
2. Tabhair breac-chuntas ar **dhá** impleacht do ghnólacht a bhaineann le hathrú ó struchtúr feidhmiúil eagraíochta go dtí struchtúr maitrise.
 - (i) _____
 - (ii) _____
3. Cuir ciorcal thart ar an **rogha cheart** i ngach ceann de na ráitis seo a leanas.
 - (i) Is cineál **fás neamhorgánach / fás orgánach** é éadail (táthcheangal).
 - (ii) I gcás cumaisc, **trádálann gnólachtaí faoina n-ainmneacha féin / cruthaítear eintiteas nua dlíthiúil**.
 - (iii) I gcás comhghuaillíocht straitéiseach, roinneann gnólachtaí saineolas, agus is comhaontú **buan / sealadach** é.
 - (iv) Is féidir fairsingiú a mhaoiniú le caipiteal fiachais **a chuimsíonn / nach gcuimsíonn** gnáth-scairchaipiteal.
 - (v) Sainmhínítear barainneachtaí scála mar laghdú **ar an gcostas aonaid (an meánchostas) / ar na costais iomlána** de réir mar a mhéadaítear an t-aschur.

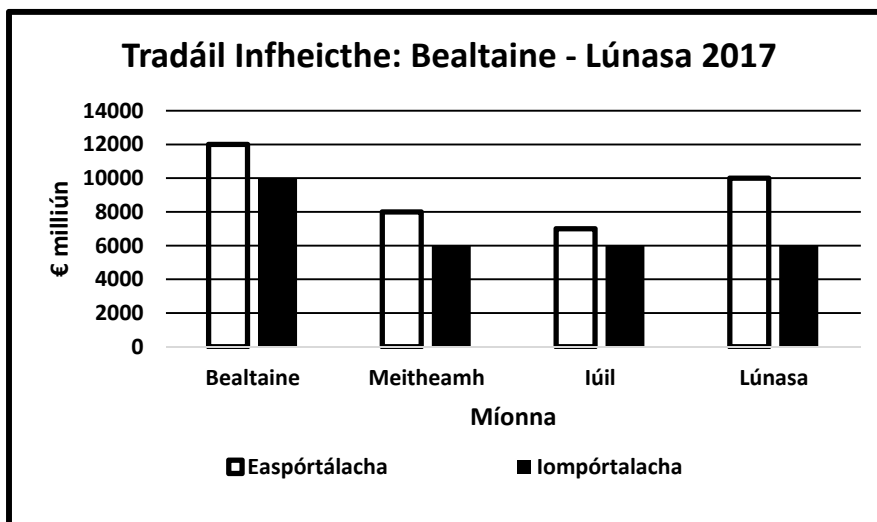
4. Is liosta de téarmaí airgeadais atá i **gcolún 1**. Is liosta de mhíniúcháin a d'fhéadfadh a bheith ar na téarmaí airgeadais sin atá i **gcolún 2**.
(Tá míniúchán amháin ann nach dtagraíonn d'aon cheann de na téarmaí airgeadais sin.)

Colún 1: téarmaí		Colún 2: míniúcháin	
1.	Léasú	A.	Áis ar chuntas reatha a cheadaíonn duit teacht ar chistiú suas go dtí leibhéal comhaontaithe os cionn do d'iarmhéid iarbhir.
2.	Fruilcheannach	B.	Deonachán airgid a thugann eagraíocht i gcomhair cuspóir sonraithe ar choinníoll go sásaítear coinníollacha áirithe.
3.	Rótharraingt	C.	Fiachas trádála a dhíol le tríú páirtí ar lascaine.
4.	Deontas	D.	Sócmhainn a cheannach ina ghálaí thar thréimhse ama.
5.	Creidmheas Trádála	E.	Sócmhainn a fháil ar cíós ach gan úinéireacht a bheith agat riamh uirthi.
		F.	Earraí a fháil ó sholáthraithe agus íoc astu níos déanaí.

Déan an dá liosta a mheaitseáil. Cuir an litir a bhaineann leis an míniúchán ceart faoin uimhir chuí thíos.

1	2	3	4	5

5. Déan staidéar ar an mbarrachairt thíos, a léiríonn trádáil infheicthe tíre ó mhí na Bealtaine go dtí mí Lúnasa 2017.

- (i) Ainmnigh an mhí ina raibh an leibhéal ab airde easpórtálacha sofheicthe. _____
- (ii) Ainmnigh an mhí ina raibh an **comhordú trádála** ba mhó. _____
- (iii) Mínigh an téarma **ionadú iompórtálacha**. _____

6. Déan staidéar ar an tábla thíos agus líon isteach na figiúirí a seasann na litreacha **A, B, C, D** agus **E** dóibh.

Díolacháin (aonaid)	Praghas Díola (in aghaidh an aonaid) (€)	Costais Sheasta (€)	Costais Athraitheacha (€)	Costais iomlána (€)	Ioncam Iomlán (€)	Brabús/ Caillteanas (€)
0	20	360,000	0	360,000	0	E =
30,000	20	A =	240,000	600,000	D =	0
50,000	20	360,000	B =	C =	1,000,000	240,000

7. (a) Mínigh an téarma **caipiteal oibre**.

- (b) Tabhair breac-chuntas ar **dhá** fhadhb a bhíonn ann mar gheall ar gan go leor caipiteal oibre a bheith ag gnólacht nuathionscanta.

(i) _____

(ii) _____

8. Tabhair breac-chuntas ar an tuiscint atá agat ar an **bpríobháidiú** agus ar an **dírialáil** mar pholasaithe rialtais.

Príobháidiú: _____

Dírialáil: _____

9. Scríobh **Fíor** nó **Bréagach** i ndiaidh **gach** ceann de na ráitis seo a leanas.

	Ráiteas	Fíor nó Bréagach
1.	Toghann saoránaigh an AE an Coimisiún Eorpach go díreach.	
2.	Tá ballraíocht san Eurozone riachtanach do shaorghluaiseacht earraí, seirbhísí, daoine agus caipitil idir ballstáit an Aontais Eorpaigh.	
3.	Dlí is ea ‘Treoir’ atá infheidhmithe i mBallstáit uile an Aontais Eorpaigh le héifeacht láithreach.	
4.	Is í Comhairle an Aontais Eorpaigh príomhchomhlacht cinnteoireachta an Aontais Eorpaigh.	
5.	Sa phróiseas comhchinnteoireachta roinneann Parlaimint na hEorpa an chumhacht reachtach le Comhairle an Aontais Eorpaigh.	

10. Déan idirdhealú idir **oiliúint ionductúcháin (oiliúint intreorach)** agus **forbairt foirne**.

Ná déan dearmad an scrúdpháipéar seo a thabhairt ar ais leis an bhfreagarleabhar ina mbeidh na freagraí ar Roinn 2 agus Roinn 3.

ROINN 2

(80 marc)

Ceist éigeantach í seo bunaithe ar na hAonaid 5, 6 agus 7.

CEIST AR AN nGNÓ FEIDHMEACH

An Glasbhealach Ceilteach

In 2015 a osclaíodh an Glasbhealach Ceilteach go hoifigiúil. Is conair rothaíochta agus siúil é atá 30 km ar fad agus atá saor ó thrácht. Tógadh é feadh líne iarnróid thréigthe. Obair a bhí i dtionscadal an Ghlasbhealaigh a rinne grúpa áitritheoirí ó shráidbhailte agus ó bhailte móra a bhí ag iarraidh é a fhorbairt mar áis don phobal. Nascann an Glasbhealach bailte móra, sráidbhailte agus áiteanna ar díol spéise iad ó thaobh an dúlra de. Chuir an rialtas áitiúil cuid mhaith den mhaoiniú ar fáil. Thóg cuideachta thógála áitiúil an bealach in imeacht trí bliana.

Ó cuireadh an bealach sábháilte tarraingteach seo ar fáil, tá fás mór tagtha ar an líon daoine áitiúla a bhíonn ag rothaíocht, ag siúl agus ag bogshodar. Is fearr a aithnítear anois go bhfuil an rothaíocht ina mhód fíorthábhachtach chun tionchar na modhanna iompair ar an gcomhshaoil a laghdú agus chun nósanna maireachtála níos sláintiúla agus níos cothroime a chur chun cinn. Is áit an-mhaith é an Glasbhealach i gcomhair gasóga atá ag iarraidh suaitheantais fiúntais a bhaint amach agus tionscadail dheonacha a dhéanamh. Chomh maith leis sin, tá cuairteoirí tagtha chuig an gceantar ó áiteanna thar lear agus tá breis éilimh ar chaiféanna agus ar lóistín in óstáin áitiúla agus in ionaid Leaba agus Bricfeasta feadh an bhealaigh.

Is fear gnó sa phobal é Luke Breen agus is rothaí díograiseach é. Thug sé faoi deara nach raibh de rogha ag turasóirí ó thar lear a bhí ag úsáid an Ghlasbhealaigh ach é a shiúl mar nach bhféadfaidís rothair a fháil ar cíós go háitiúil. D'fhiosraigh sé ar líne agus fuair sé amach go raibh fás ar dhíolachán rothar i roinnt mhaith de thíortha na hEorpa, Éire ina measc. Léirigh sin go raibh níos mó suime ag daoine sa rothaíocht agus i saoirí rothaíochta anois. Léigh sé taighde a d'fhoilsigh Cumann Gnó Rothair na hÉireann faoi na cineálacha éagsúla rothair a bhí oiriúnach do thír-raonta éagsúla sular cheannaigh sé rothair chun iad a ligean amach ar cíós. Rinne Luke suirbhé ar úsáideoirí an Ghlasbhealaigh thar thréimhse dhá lá chun eolas a bhailiú faoi chomh sásta agus a bhí siad leis an nGlasbhealach. D'oibrigh sé chun Gnó Uathúil Dhíolacháin (GUD) a fhorbairt don smaoineamh a bhí aige. Bunaithe ar an méid a dúirt na húsáideoirí leis, dhear sé treoir don Ghlasbhealach agus tharraing aird ar áiteanna feadh an bhealaigh a bhí inspéise ó thaobh na staire de. Thriail sé seirbhís rothar ar cíós i gcathair in aice láimhe agus bhain úsáid as 'tobshiopa' ar bhonn sealadach. Chuir sé feabhas ar an tseirbhís, bunaithe ar mholtaí ó chustaiméirí. Ansin, i samhradh 2016, sheol sé *Rothair an Ghlasbhealaigh*, seirbhís rothar ar cíós.

D'aithin Luke go raibh deis ann a sheirbhís rothar ar cíós a chur chun cinn i margaí thar lear. Bhí buiséad beag aige i gcomhair feachtas margaíochta domhanda. Bhain sé úsáid as ardáin dhigiteacha nuair a bhí sé ag déanamh fógraíocht idirnáisiúnta chun a ghnó a chur chun cinn mar gheall ar chostas na meán traidisiúnta fógraíochta mar an teilifís, an raidió, na nuachtáin, etc. Tuigeadh dó nár mhór a ainm branda a oiriúnú chun aird a tharraingt ar a GUD. Rinne sé an gnó a athbhrandáil mar *Chonairí Rothar na hOidhreacht Ceiltí* ar a láithreáin líonraithe shóisialta agus chuir an bhéim ar thurasóireacht eachtraíochta amuigh faoin aer. Díoltar pacáistí éagsúla ar an suíomh gréasáin agus bíonn tairiscintí speisialta ar fáil dóibh siúd a dhéanann áirithint luath. Is féidir glacadh le híocaíochtaí in airgeadraí éagsúla ar an suíomh gréasáin agus tá an suíomh ar fáil i roinnt teangacha éagsúla. Bhí grúpa turasóirí as an tSín a thóg 20 rothar ar cíós ar na chéad dreamanna a rinne áirithint. Chuir Luke turas treoraithe ar láithreacha stairiúla áitiúla san áireamh ina bpacáiste. Tá fonn ar Luke tuilleadh deiseanna a thapú chun an gnó a fhairsingiú go háitiúil agus go hidirnáisiúnta.

Ceisteanna ar Leathanach 7

- (A) (i) Léirigh na buntáistí eacnamaíocha a bhaineann leis an **nGlasbhealach Ceilteach** don **earnáil thánaisteach** agus don **earnáil threasach (seirbhísí)**.
(ii) Déan cur síos ar **dhá** bhuntáiste shóisialta a bhaineann le tionscadal an **Ghlasbhealaigh Cheiltigh**. (20 marc)
- (B) (i) Mínigh an téarma **taighde margaidh**.
(ii) Déan measúnú ar na cineálacha éagsúla taighde deisce **agus** taighde allamuigh a rinne Luke Breen, agus samplaí cuí ón téacs á n-úsáid agat. (30 marc)
- (C) Déan plé ar an mbealach ar chuir Luke na gnéithe den chumasc margaíochta in oiriúint don **mhargadh domhanda**. (30 marc)
(80 marc)

ROINN 3 (240 marc)

Freagair **Ceithre** cheist as **Roinn 3** mar a leanas:

Ceist **amháin** as **Cuid 1**, **Dhá** cheist as **Cuid 2** agus ceist **Amháin** eile as **Cuid 1** nó as **Cuid 2**.

Tá na ceisteanna uile ar aon mharc.

Cuid 1

Daoine sa Ghnó / Timpeallacht Ghnó

Daoine sa Ghnó

Ceist 1

(A) Léigh an t-eolas a thugtar agus freagair na ceisteanna ina dhiaidh.

Chuir an banna 'Seas agus Can' an turas dá gcuid a bhí ar na bacáin ar ceal go hoifigiúil mar go bhfuair a n-amhránaí, Richard Stears, bás.

- (i) Mínigh an modh chun an Conradh dleathach dá dtagraítear sa téacs thuas a fhoirceannadh.
- (ii) Tabhair breac-chuntas ar **thrí** mhodh eile chun Conradh dleathach a fhoirceannadh, agus tabhair sampla i **ngach** cás. (25 marc)

(B) Léirigh an tionchar a bhíonn ag díospóidí trádála ar aon **trí** cinn de na páirtithe leasmhara i ngnólacht. (15 mharc)

(C) Faoi théarmaí na nAchtanna um Dhífhostú Éagórach, 1977 go 2007, mínigh na forais i gcomhair dífhostú a mheastar a bheith **cóir**. (20 marc)
(60 marc)

Timpeallacht Intíre

Ceist 2

(A) Léigh an t-eolas a thugtar agus freagair an cheist ina dhiaidh.

*Ag do **chomhar creidmheasa**, is mó ná custaiméir thú; tá tú i do bhall de chomharchumann rathúil airgeadais.*
<https://www.creditunion.ie/whatweoffer/savings>

Pléigh na buntáistí atá ann do chomhar creidmheasa feidhmiú mar chomharchumann. (20 marc)

(B) Tabhair breac-chuntas ar na buntáistí **agus** ar na dúshláin do gheilleagar na hÉireann a bhaineann le méadú ar an bhfostaíocht. (25 marc)

(C) Déan measúnú ar éifeachtacht Fhiontraíocht Éireann maidir le cabhair a thabhairt do ghnólachtaí Éireannacha dúchasacha. (15 mharc)
(60 marc)

Timpeallacht Idirnáisiúnta

Ceist 3

(A) Léigh an t-eolas a thugtar agus freagair an cheist ina dhiaidh.

“Theip ar Éirinn €13 bhilliún de chánacha atá dlite ó Apple a bhailiú.”

www.rte.ie

Déan measúnú ar na deiseanna **agus** ar na dúshláin do gheilleagar an hÉireann atá ann mar thoradh ar chuideachtaí ilnáisiúnta eachtracha (CIN-anna) a bheith ag lonnú in Éirinn.

Tabhair samplaí chun tacú le do fhreagra.

(20 marc)

(B) Rinne ballraíocht san **Aontas Eacnamaíoch agus Airgeadaíochta (AEA)** maitheas don ghnó in Éirinn.

An aontaíonn tú leis an ráiteas sin? Tabhair breac-chuntas ar na cúiseanna le do fhreagra.

(20 marc)

(C) Mínigh na téarmaí seo a leanas maidir leis an trádáil idirnáisiúnta:

- Bloc trádála
- Taraifí
- Lánchosc
- Fóirdheontais.

(20 marc)

(60 marc)

ROINN 3
Cuid 2
Fiontraíocht

Fiontraíocht / Bainistíocht

Ceist 4

(A) Léigh an t-eolas a thugtar agus freagair na ceistanna ina dhiaidh.

Ghabh Príomhoifigeach Feidhmiúcháin (POF) Ryanair, Michael O'Leary, leithscéal as ucht eitiltí a bheith curtha ar ceal. Admhaíonn an aerlíne "go ndearna sí praiseach de phleanáil shaoire na bpiólótaí."
Foinse: Arna chur in oiriúint ó The Irish Times, 2017

- (i) Léirigh do thuiscint ar an téarma **plean teagmhais**.
 - (ii) Tabhair breac-chuntas ar an tábhacht a bhaineann leis an bpleanáil d'aerlíne mar Ryanair. Bíodh tagairt agat i do fhreagra do phleanáil straitéiseach, fheidhmiúil agus daonchumhachta. (25 marc)
- (B) (i) Mínigh 'tosaíochtaí na riachtanas' a d'fhorbair Maslow ina theoiric faoin inspreagadh.
- (ii) Pléigh na teorainneacha a d'fhéadadh a bheith leis an teoiric sin faoin inspreagadh. (25 marc)
- (C) Tabhair breac-chuntas ar **dhá** chúis go m'fhéidir go rachadh duine leis an bhfiontraíocht. (10 marc)
- (60 marc)**

Bainistíocht / Gnó i nGníomh

Ceist 5

(A) Léigh an t-eolas a thugtar agus freagair an cheist ina dhiaidh.

*Saincheadúnas mearbhia Éireannach is ea **Supermac's** a bhunaigh Pat McDonagh i mBéal Átha na Sluaighe 40 bliain ó shin. I mí na Bealtaine 2017, thug **Supermac's** an duais do "Shaincheadúnas na Bliana" abhaile leo ag Gradaim Shaincheadúnais na hÉireann.*

Foinse: www.hospitalityireland.com

- Tabhair breac-chuntas ar na buntáistí **agus** ar na míbhuntáistí do ghnólacht in earnáil an mhearbha a bhaineann le saincheadú a roghnú **mar bhealach chun gnólacht a fhairsingiú**. (20 marc)
- (B) Dréachtaigh litir ghnó, agus dáta an lae inniu á úsáid agat, ó Bhainistíocht Riosca Phoenix Teo. chuig an miondíoltóir mearbhia Burgair Ricardo Teo. I do litir, cuir in iúl cad iad na príomhchineálacha árachais ba chóir a bheith ag Burgair Ricardo Teo. **agus** tabhair breac-chuntas ar bhealaí ina bhféadfaidís rioscaí gnó a laghdú a oiread agus is féidir. Úsáid ainmneacha agus seoltaí bréige. (25 marc)
- (C) Pléigh na tosca ba chóir do ghnólacht a chur san áireamh sula n-athraíonn sé ó mhodh baisctháirgthe go modh olltáirgthe (modh sreabhtháirgthe). (15 mharc)
- (60 marc)**

Bainistíocht

Ceist 6

(A) Léigh an t-eolas a thugtar agus freagair an cheist ina dhiaidh.

Cuid an-tábhachtach dár ngnó is ea Clár na mBainisteoirí Ceantair. Is é cumas na ndaoine atá sna siopaí againn an difear is mó idir muid féin agus ár gcuid iomaitheoirí.

Source: www.aldirecruitment.ie

Pléigh an ról atá acu seo a leanas maidir le Bainisteoir Ceantair do shraith mhór ollmhargaí a earcú agus a roghnú go héifeachtach:

Sonraíocht faoin bPearsa; Sainchuntas Poist; Agallamh Painéil.

(20 marc)

(B) Tabhair breac-chuntas ar stíl cheannaireachta chuí **amháin** a d'fhéadfadh bainisteoir in asraon miondíola a ghlacadh chuige féin, agus tabhair cúiseanna le do rogha. (20 marc)

(C) Léigh an t-eolas a thugtar agus freagair na ceisteanna ina dhiaidh.

*Is bainisteoir le Saoirí Spraoi-Imeachtaí Teo. é Ben Caffrey agus tuilleann sé €55,000 mar olltuarastal **bliantúil**. Cuireann a fhostóir dearbhán saoire ar fiú €5,000 é ar fáil dó. Caitear leis sin mar ioncam i dtaca le cúrsaí cánach de agus gearrtar cáin dá réir air.*

Taispeántar eolas cánach Ben ar an tábla seo a leanas.

ÍMAT		
20% ar an gcéad €34,550	40% ar fhuilleach a ollioncaim.	
Creidmheasanna Cánach		
Creidmheas Cánach maidir le Duine Singil €1,650	Creidmheas Cánach ÍMAT €1,650	Creidmheas Cánach maidir le Gaol Cleithiúnach €70
MSU		
0.5% ar an gcéad €12,012	2% ar an gcéad €7,360 eile	4.75% ar fhuilleach a ollioncaim
ÁSPC		
Íocann Ben ÁSPC an fhostaí ag 4% dá ollioncam		

Ríomh **gach ceann** díobh seo a leanas (**taispeáin do chuid oibre**):

(i) An ÍMAT atá le híoc ag Ben	(iii) Méid iomlán an ÁSPC
(ii) Méid iomlán an MSU	(iv) Glanphá bliantúil Ben.

(20 marc)
(60 marc)

Tá Ceist 7 ar an gcéad leathanach eile

Gnó i nGníomh

Ceist 7

Léigh an t-eolas a thugtar agus freagair na ceisteanna ina dhiaidh.

*Cuideachta mhilseogra is ea **Cadbury** atá ag feidhmiú ó 1932. Táirgeann sí roinnt brandaí seacláide a bhfuil eolas forleathan, leithéidí **Dairy Milk, Crunchie, Flake, Milk Tray, Roses** agus **Creme Eggs**. Is é Dairy Milk an branda atá sa chéad áit i margadh seacláide na hÉireann.*

- (A) (i) Tarraing léaráid de shaolré táirge **agus** mínigh gach céim.
(ii) Tabhair breac-chuntas ar **dhá** mhodh a d'fhéadfadh gnólacht a chur san áireamh chun fad a chur le saolré táirge.

(25 marc)

- (B) Léigh an t-eolas a thugtar agus freagair na ceisteanna ina dhiaidh.

Tá níos mó á chaitheamh ag Éireannaigh ar an tseacláid ná riamh cheana – agus deir saineolaithe margaíochta go mb'fhéidir gur ar sheirbhísí sruthaithe scannán mar Netflix atá cuid den locht faoin méid breise atá á chaitheamh againn ar an tseacláid de bhrí go bhfuil níos mó againn ag fanacht istigh agus sólaistí á n-ithe againn le linn dúinn a bheith ag féachaint ar scannán nó ar an gclár teilifíse is ansa linn.

Foinse: Irish Independent, Iúil 2017

- (i) Pléigh na buntáistí a bhainfeadh déantóir mór seacláide as **deighilt an mhargaidh**.
(ii) Léirigh **dhá** bhealach faoi leith ina bhféadfaí **margadh na seacláide** a dheighilt.

(20 marc)

- (C) Déan measúnú ar na buntáistí **agus** ar na dúshláin a bheadh ann do ghnólacht beag nuathionscanta dá roghnódh sé bealach díreach dáileacháin seachas díolacháin a dhéanamh trí mhórdhíoltóirí agus trí mhiondíoltóirí.

(15 mharc)

(60 marc)

Ná déan dearmad an scrúdpháipéar seo a thabhairt ar ais leis an bhfreagarleabhar ina mbeidh na freagraí ar Roinn 2 agus Roinn 3.